

— 2 —

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μεταπτυχιακά

ΠΜΣ* μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο ΤΕΙ Αθήνας

Επιστήμη Τροφίμων και Διατροφή
τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων
της Σχολής Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής

Τίτλος:

«Επιστήμη Τροφίμων και Διατροφή»

Από το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 το τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων της Σχολής Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής (ΣΤΕΤΡΟΔ) του ΤΕΙ Αθήνας συμπράττει με το τμήμα Χημείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με το τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων & το τμήμα Διατροφής του ΤΕΙ Θεσσαλονίκης και λειτουργούν το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) με τίτλο «Επιστήμη Τροφίμων και Διατροφή».

Λίγα λόγια για το τμήμα

Το γνωστικό αντικείμενο του τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων της ΣΤΕΤΡΟΔ αναφέρεται στις εφαρμογές της επιστήμης και τεχνολογίας στα τρόφιμα και ειδικότερα στη βελτίωση της παραγωγής και επεξεργασίας, της διανομής, προετοιμασίας, εξέτασης, νομοθεσίας και χρησιμοποίησης των τροφίμων. Για τον σκοπό αυτό περιλαμβάνει και κάνει χρήση βιολογικών, φυσικών, χημικών και οικονομικών αρχών, καθώς και των τεχνολογιών πληροφόρησης.

Αντικείμενο του προγράμματος

Το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών έχει ως αντικείμενο την προαγωγή εξειδικευμένης γνώσης και την περαιτέρω ανάπτυξη της έρευνας στη Χημεία, Επεξεργασία, Συντήρηση, Μικροβιολογία, Συσκευασία,

Ανάλυση, Βιοτεχνολογία, Μηχανική, Ποιοτικό Έλεγχο Τροφίμων και τη Διατροφή. Η δομή των προτεινόμενων ειδικοτήσεων επιτρέπει τη δημιουργία επιστημόνων με κατάρτιση υψηλού επιπέδου που θα είναι ικανοί να εργαστούν με επιτυχία σε βιομηχανίες τροφίμων, συμβάλλοντας ουσιαστικά στην παραγωγή και διακίνηση υγιεινών και ποιοτικά αναβαθμισμένων προϊόντων υψηλής διατροφικής αξίας. Ακόμη οι απόφοιτοι του ΔΠΜΣ θα μπορούν να εργαστούν σε δημόσιους οργανισμούς που ελέγχουν τα τρόφιμα καθώς και σε εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα της χώρας. Τέλος έχουν τη δυνατότητα για αυτοαπασχόληση ιδρύοντας δική τους επιχείρηση. Μεταξύ των στόχων του προτεινόμενου ΔΠΜΣ είναι η ουσιαστική αναβάθμιση των ΤΕΙ κυρίως σε θέματα έρευνας στην Επιστήμη των Τροφίμων και τη Διατροφή.

Μεταπτυχιακός Τίτλος

Το ΔΠΜΣ απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στην «Επιστήμη Τροφίμων και Διατροφή» με τις εξής τρεις εξειδικεύσεις:

- α. Χημεία και Τεχνολογία Τροφίμων
- β. Διασφάλιση Ποιότητας Τροφίμων
- γ. Διατροφή

Δίνεται η δυνατότητα στους μεταπτυχιακούς φοιτητές μετά την απόκτηση του ΜΔΕ να

*ΠΜΣ: Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

συνεχίσουν τις σπουδές τους για την απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος σε ένα από τα συναφή Τμήματα Ελληνικών ή ξένων ΑΕΙ.

Κατηγορίες Υποψηφίων

Στο ΔΠΜΣ γίνονται δεκτοί Πτυχιούχοι Τμημάτων Χημείας, Βιολογίας, Γεωπονίας, Χημικής Μηχανικής, Κτηνιατρικής, Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων (ΓΠΑ) καθώς και άλλων σχετικών εφαρμοσμένων επιστημονικών κλάδων Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής καθώς και πτυχιούχοι των Τμημάτων Τεχνολογίας Τροφίμων, Διατροφής και Διαιτολογίας και Οινολογίας των ΤΕΙ.

Χρονική Διάρκεια

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απονομή του ΜΔΕ ορίζεται σε τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα. Ο μέγιστος χρόνος φοίτησης στο ΠΜΣ δεν μπορεί να υπερβεί τα 6 διδακτικά εξάμηνα. Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει 13 εβδομάδες για διδασκαλία και 2 εβδομάδες για τις εξετάσεις.

Χειμερινό Εξάμηνο

Από 1 Οκτωβρίου έως 14 Φεβρουαρίου

Έναρξη επαναληπτικών εξετάσεων, 1 Οκτωβρίου
Τέλος επαναληπτικών εξετάσεων, 14 Οκτωβρίου
Έναρξη διδασκαλίας μαθημάτων, 15 Οκτωβρίου
Τέλος διδασκαλίας μαθημάτων, 31 Ιανουαρίου

Εαρινό Εξάμηνο

Από 1 Μαρτίου έως 30 Ιουνίου

Έναρξη διδασκαλίας μαθημάτων, 1 Μαρτίου
Τέλος διδασκαλίας μαθημάτων, 15 Ιουνίου
Έναρξη Εξετάσεων, 16 Ιουνίου
Τέλος Εξετάσεων, 30 Ιουνίου.

Πρόγραμμα Σπουδών

Κάθε διδακτικό εξάμηνο περιλαμβάνει 13 πλήρεις διδακτικές εβδομάδες. Τα μαθήματα χωρίζονται σε Υποχρεωτικά και Επιλογής. Κάθε εξάμηνο ο φοιτητής υποχρεούται να συμπληρώσει 15

διδακτικές μονάδες από την παρακολούθηση πέντε μαθημάτων (30 ΔΜ/έτος). Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία ισοδυναμεί με άλλες 15 διδακτικές μονάδες. Τα υποχρεωτικά μαθήματα περιλαμβάνουν θεωρητική και εργαστηριακή διδασκαλία. Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης απονέμεται μετά τη συμπλήρωση 45 διδακτικών μονάδων. Η ειδίκευση κάθε φοιτητή προκύπτει από το γνωστικό αντικείμενο της μεταπτυχιακής - διπλωματικής εργασίας και το πρόγραμμα μαθημάτων που θα παρακολουθήσει.

Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ)

για την τριετία 2006-2009 αποτελείται από τους:
Διευθυντής:

Μ. Κοντομηνάς, καθηγητής,
τμήμα Χημείας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Αναπληρωτής Διευθυντής:

Π. Δεμερτζής, αναπλ. καθηγητής,
τμήμα Χημείας Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Μέλη:

Α. Κυρισάκης, καθηγητής,
τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων ΤΕΙ Θεσσαλονίκης
Μ. Χασαπίδου, καθηγήτρια,
τμήμα Διατροφής ΤΕΙ Θεσσαλονίκης
Β. Λουγκοβόης, καθηγητής,
τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων ΤΕΙ Αθήνας. ☑

Πληροφορίες

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Τμήμα Χημείας, Γραμματεία, ΔΠΜΣ:
“Επιστήμη Τροφίμων και Διατροφή”
Πανεπιστημιούπολη, 45110 Ιωάννινα

Α. Λούππης

☎ 26510 98342, 98705

✉ email: mkontomi@cc.uoi.gr

<http://www.uoi.gr/schools/chemistry/index.files/metapyxiako/epistimi-trofimon/index.htm>

“ Η εφαρμογή στρατηγικού management σε ένα ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης ”

του Ι. Χάλαρη*

Από τις αρχές της δεκαετίας του '80 παρατηρείται διεθνώς ένα μεταρρυθμιστικό κίνημα ουσιαστικών αλλαγών στη δομή και τις λειτουργίες του δημόσιου τομέα και εξειδικευμένων τομέων δημόσιας πολιτικής, όπως ειδικότερα της εκπαιδευτικής πολιτικής. Το βασικό γνώρισμα αυτών των αλλαγών και μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων αποτελεί ο προσανατολισμός και η ένταξή τους στο θεωρητικό πλαίσιο της προσέγγισης του Νέου Δημοσίου Μάνατζμεντ και της Δημόσιας Διακυβέρνησης (De Boer et al. 2007). Στο πλαίσιο αυτών των προσπαθειών ανέκυψαν μία σειρά από προβλήματα υλοποίησης των μεταρρυθμιστικών πολιτικών, τα οποία συνδέονται μεταξύ άλλων και με το «έλλειμμα στρατηγικής διοίκησης» και εφαρμογής εργαλείων μάνατζμεντ απόδοσης και αξιολόγησης των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Πράγματι τα τελευταία χρόνια εκφράζεται μία έντονη επιστημονική συζήτηση και ένας έντονος δημόσιος διάλογος σχετικά με την αναγκαιότητα, τη σκοπιμότητα και τη χρησιμότητα μοντέλων, τεχνικών και εργαλείων μάνατζμεντ στη διαδικασία εκσυγχρονισμού και διοικητικής μεταρρύθμισης των θεσμών και οργανισμών της εκπαιδευτικής πολιτικής (Kirchhoff-Kestel/Schulte

2006). Η επισταμένη διερεύνηση και δοκιμασία της καταλληλότητας αυτών σε πραγματικές εφαρμογές έχουν αναχθεί σε κεντρικά ζητήματα της επιστήμης του μάνατζμεντ σε θεωρητικό, ερευνητικό και πρακτικό επίπεδο (Fischl/Koch 2005).

Ένα εργαλείο του μάνατζμεντ που τα τελευταία χρόνια έχει κάνει μία κατακόρυφη καριέρα τόσο σε επίπεδο θεωρητικής ενασχόλησης όσο πολύ περισσότερο και σε επίπεδο εφαρμογών είναι η μεθοδολογία του **Balanced Scorecard** που αναπτύχθηκε στις αρχές της δεκαετίας του '90 από τους Kaplan/Norton (1997). Το αρκετά δημοφιλές και σχετικά παρανοημένο ή παρεξηγημένο για τις δυνατότητες και τα όριά του αυτό εργαλείο δεν μπορεί να μεταφερθεί άκριτα από τους Οργανισμούς του Ιδιωτικού Τομέα στους Δημόσιους Οργανισμούς. Και αυτό γιατί όπως επισημαίνουν οι Scherer/Alt (2002) οι Δημόσιοι Οργανισμοί παρουσιάζουν σημαντικές ιδιαιτερότητες και χαρακτηρίζονται για την αυξημένη πολυπλοκότητα συντονισμού. Στην κατηγορία αυτών των ιδιαιτεροτήτων και στοιχείων πολυπλοκότητας ανήκουν μεταξύ άλλων η προτεραιότητα του δημόσιου συμφέροντος και της νομιμότητας της διοικητικής

*Ο Ι. Χάλαρης είναι Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας, καθηγητής στο τμήμα Πληροφορικής

πράξης έναντι οικονομικών στοχεύσεων, η αρχή της δημοκρατίας και της δημοσιότητας, η πολλαπλότητα συμφερόντων στη λήψη αποφάσεων, οι πολύπλοκες σχέσεις πολίτη/πελάτη καθώς και το πολιτικό-διοικητικό περιβάλλον. Για το λόγο αυτό θεωρείται ενδεδειγμένη και αναγκαία μία τροποποιημένη και κατάλληλα προσαρμοσμένη στις ανάγκες των δημόσιων οργανισμών εισαγωγή και εφαρμογή αυτού του εργαλείου για να μπορέσει να αναπτύξει όλα εκείνα τα δυναμικά στοιχεία που περιλαμβάνει, ως ένα κατάλληλο εργαλείο ανάπτυξης και υλοποίησης στρατηγικής στη δημόσια διοίκηση.

Τα ανώτατα ιδρύματα ανήκουν στις σύγχρονες κοινωνίες της γνώσης στους κεντρικούς κοινωνικούς θεσμούς από τους οποίους εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό η λειτουργική ικανότητα και η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μίας χώρας. Η λειτουργική ικανότητα του συστήματος ανώτατης εκπαίδευσης πάλι εξαρτάται τόσο από το μέγεθος των διαθέσιμων πόρων όσο και από την αποδοτική χρήση των πόρων, η οποία βρίσκει την έκφρασή της σε αντίστοιχους δείκτες όπως π.χ. το ποσοστό διακοπής σπουδών και η διάρκεια σπουδών. Στο πλαίσιο μία προϊούσας δημοσιονομικής στενότητας πόρων, παρατηρείται διεθνώς ένας ολοένα αυξανόμενος ανταγωνισμός για τους πόρους, γεγονός που έχει ως συνέπεια μία αναδυόμενη τάση εξέλιξης προαγωγής και προώθησης όρων και συνθηκών ανταγωνιστικού περιβάλλοντος.

Η χορήγηση της Αυτονομίας των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, η οποία προβλέπεται στη διάπλαση του σύγχρονου οργανωτικού, θεσμικού και ρυθμιστικού πλαισίου, συνοδεύεται ή καθιστά αναγκαία την αναγνώριση της αναγκαιότητας και της χρησιμότητας νέων και έξυπνων εργαλείων Ελέγχου και Αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου. Με την επισήμανση, ότι τα μοντέλα ελέγχου (controlling) και αξιολόγησης (evaluation) των εκπαιδευτικών μονάδων δίνουν έμφαση στις διαδικασίες εκπόνησης κριτηρίων και τεχνικών

ανάπτυξης των αντίστοιχων δεικτών μέτρησης γίνεται προφανής η αναζήτηση ανεπτυγμένων και δοκιμασμένων συστημάτων μέτρησης απόδοσης και η διερεύνηση της καταλληλότητας αυτών, όπως της τεχνικής του BSC.

Συνεπακόλουθο αυτής της νέας λογικής συντονισμού του εκπαιδευτικού συστήματος απετέλεσε η αναγνώριση από τη σκοπιά των εκπαιδευτικών μονάδων της αναγκαιότητας ανάπτυξης και υλοποίησης συστημάτων στρατηγικού μάνατζμεντ σύμφωνα με τις αρχές του Δημοσίου Μάνατζμεντ (Kirchhoff-Kestel\Schulte 2006), όπου βέβαια το μοντέλο του BSC χρησιμοποιείται ως εργαλείο μέτρησης απόδοσης και αξιολόγησης του διδακτικού και ερευνητικού έργου. Ακόμη πιο σημαντικό ρόλο όμως διαδραματίζει το BSC ως τεχνική ανάπτυξης και εφαρμογής στρατηγικού μάνατζμεντ στα ΑΕΙ/ΤΕΙ. Πρόκειται στην ουσία, όπως εύστοχα επισημαίνεται από την Nickel (2007), για μία πραγματική αλλαγή παραδείγματος μάνατζμεντ, η οποία έγκειται στη μετάβαση από έναν συντονισμό που στηρίζεται και έχει ως βάση απλά τις εισροές του συστήματος σε ένα στρατηγικά εστιασμένο προσανατολισμό στις εκροές και στα τελικά αποτελέσματα, δηλαδή στην καθιέρωση ενός συστήματος που έχει ενσωματωμένο στον πυρήνα της φιλοσοφίας ως γνώμονα συντονισμού την συνδυαστική λογική διατύπωσης στρατηγικών στόχων και την αξιολόγηση του βαθμού υλοποίησης και επίτευξης αυτών.

Τα εκπαιδευτικά ιδρύματα πρέπει να παρέμβουν ενεργά για το συντονισμό και διαχείριση των εξελίξεων στο πλαίσιο των ευρύτερων στοχεύσεων της εκπαιδευτικής πολιτικής και των ίδιων τιθέμενων σκοπών και στόχων και να προβούν στην ανάπτυξη και εφαρμογή των προς αυτήν την κατεύθυνση αναγκαίων και χρήσιμων δομών και εργαλείων δημοσίου μάνατζμεντ. Σημαντικά συστατικά στοιχεία αυτών συνιστούν η εφαρμογή συστημάτων εσωτερικού προϋπολογισμού και κατανομής

πόρων με κυρίαρχη συνιστώσα την προσανατολισμένη σε στόχους διάθεση των πόρων, μία όσο το δυνατόν αυτόνομη και σε αποκεντρωμένο επίπεδο εξοικονόμηση μέσων και πόρων και ενός συστήματος μέτρησης και αξιολόγησης της απόδοσης (performance measurement) και ελέγχου (controlling).

Πρόσφατες εμπειρικές έρευνες ανέδειξαν ότι το Balanced Scorecard ή το Στρατηγικό Σύστημα Στόχων κερδίζει την πρώτη θέση στις προτιμήσεις των σύγχρονων εργαλείων διοίκησης των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Dworski et al. 2006).

Συγκεκριμένα η εφαρμογή του στα εκπαιδευτικά ιδρύματα συναντάται αρχικά στον αγγλοσαξονικό (Uni-Edinburgh 2000, Röbbken 2003) και σκανδιναβικό χώρο (Lindgren\Lappalainen 1999) και λίγο αργότερα στο γερμανόφωνο χώρο, όπου παρατηρούνται πολυποικίλες εφαρμογές: σε Πανεπιστήμια (Alt 2003, Einig\Lauer 2006, Karagiannis et al 2004), σε TEI (Fachhochschule Osnabrück 2005, Pannwitz\Reißmann 2005, σε Σχολές (Bade 2007, Bayer 2002, Martin 2007), σε συγκεκριμένες Καθηγητικές Έδρες (Kienengger\Felden 2007) καθώς και σε εξειδικευμένα τμήματα των εκπαιδευτικών μονάδων (Triska 2005). Η ποικιλία μορφών εφαρμογής επεκτείνεται από ένα εργαλείο μετάβασης από το όραμα στην ανάπτυξη στρατηγικής (Vogt et al 2004), είτε ως σύστημα μέτρησης απόδοσης για τη διεύρυνση ενός Data-Warehouse-Systems προς υποστήριξη του controlling εκπαιδευτικών μονάδων (Burmeister et al. 2006) και του μάναιτζμεντ διαδικασιών (Scheytt 2006) ή για

την ανάπτυξη βιώσιμης στρατηγικής στα εκπαιδευτικά ιδρύματα (Schaltegger 2007) καθώς και ως εργαλείο γενικής οργανωτικής ανάπτυξης ΑΕΙ\ΤΕΙ (Cordes\Knäuper 2005).

Σε θεωρητικό επίπεδο έχουν αναπτυχθεί και σε πρακτικό επίπεδο έχουν εφαρμοσθεί ποικίλα συστήματα μέτρησης απόδοσης εκ των οποίων στη συναφή βιβλιογραφία αναφέρονται ως τα πιο γνωστά (Gladen 2005):

- το Balanced Scorecard
- το EFQM-Modell
- το Tableau de Bord
- η Data-Envelopment-Analysis
- ο Skandia Navigator (Wissensbilanz)
- η Performance Pyramid
- το Performance Prism

Στο βαθμό που το γενικό πρόταγμα των συστημάτων μάναιτζμεντ απόδοσης αποτελεί η ανάπτυξη και χρησιμοποίηση ενός εξισορροπημένου και πολυδιάστατου μείγματος βασικών μετρήσιμων μεγεθών, των αποκαλούμενων **Key Performance Indicators**, δεν είναι τυχαίο το ότι στο πλαίσιο αυτό αναδεικνύεται η τεχνική του Balanced Scorecard ως το πιο δημοφιλές εργαλείο μέτρησης απόδοσης.

Τι είναι το Balanced Scorecard;

Η προσέγγιση Balanced Scorecard συνιστά για κάθε Οργανισμό και Υπηρεσία ένα ισχυρό εργαλείο μετασχηματισμού της στρατηγικής σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα δράσης και διασφαλίζει την αποδοτική υλοποίηση αυτής.

Η μεθοδολογία του Balanced Scorecard ξεκινά

Ως Key Performance Indicator χαρακτηρίζεται ο δείκτης όταν στη βάση του οποίου δύναται στο εσωτερικό ενός οργανισμού να μετρηθεί και να αξιολογηθεί η πρόοδος ή ο βαθμός επίτευξης σημαντικών στοχεύσεων ή ο βαθμός συμβολής κρίσιμων παραγόντων επιτυχίας. Με αυτήν την έννοια αποτελούν συστατικό στοιχείο του συστήματος δεικτών μέτρησης στην τεχνική του Balanced Scorecard.

από τη διατύπωση του **οράματος** και την χάραξη της **στρατηγικής**, προχωράει στον προσδιορισμό των κρίσιμων παραγόντων επιτυχίας, ως **μετρήσιμων μεγεθών**, και συνεχίζει στην κατασκευή συστήματος **δεικτών μέτρησης** απόδοσης και ολοκληρώνει με την ανάπτυξη πλέγματος **μέτρων και δράσεων** τον συνακόλουθο **προϋπολογισμό** και την δέσμευση πόρων και φυσικά τον ορισμό στελέχους **ανάληψης ευθύνης** υλοποίησης έργου και διαχείρισης των πόρων.

Το Balanced Scorecard δημιουργεί έτσι ένα μεθοδολογικό πλαίσιο αναφοράς μετάφρασης των στρατηγικών σκοπών και στόχων σε επιχειρησιακούς μετρήσιμους στόχους, οι οποίοι με τη σειρά τους αποτελούν τις κινητήριες δυνάμεις υποκίνησης του ανθρώπινου δυναμικού για την επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων.

Ο όρος Balanced Scorecard μπορεί να αποδοθεί στα ελληνικά ως Ισορροπημένη Κάρτα Επιδόσεων ή λαμβάνοντας υπόψη τη μετεξέλιξη αυτής της μεθοδολογίας από ένα εργαλείο αρχικά μέτρησης απόδοσης σε ένα εργαλείο στρατηγικού μάνατζμεντ (Kaplan/Norton 2004), θα μπορούσε να αποδοθεί σε επίπεδο συμβολισμού ίσως πιο εύστοχα ως Ισορροπημένος Πίνακας Στοχοθεσίας.

Αξιοποιώντας με ένα κριτικά αναστοχαστικό τρόπο, στο πλαίσιο μίας συγκριτικής αξιολόγησης, τις εμπειρίες πρακτικής εφαρμογής του Balanced Scorecard και τα ευρήματα συναφών μελετών στην προκειμένη περίπτωση εφαρμογής της τεχνικής του Balanced Scorecard στο ΤΕΙ Αθήνας, όπως φαίνεται από το συναφές σχήμα παρουσίασης των δομικών στοιχείων και της αρχιτεκτονικής του Balanced Scorecard ΤΕΙ Αθήνας, προτείνονται οι εξής τέσσερις διαστάσεις στρατηγικής ανάπτυξης (το μοντέλο χρησιμοποιήθηκε αρχικά στο Πανεπιστήμιο Βιέννης).

1 **Διδακτικό και ερευνητικό έργο:** Ως βασική και κεντρική διάσταση επιλέχθηκε

η εκπλήρωση της δημόσιας εντολής του ΤΕΙ, η οποία συνίσταται στη μέγιστη δυνατή ποιότητα του παρεχόμενου διδακτικού έργου και του παραγόμενου ερευνητικού έργου και συνδέεται άρρηκτα με τον ουσιαστικό σκοπό λειτουργίας αυτού.

2 **Σπουδαστές και Συνεργάτες:** Η δεύτερη διάσταση αναφέρεται στους κατέξοχην «πελάτες» του ΤΕΙ, δηλαδή τους σπουδαστές, διευρυμένη όμως με την υποδιάσταση των συνεργατών του ΤΕΙ. Η διεύρυνση αυτή εδράζεται αφενός στην αναγνώριση της ιδιότητας των συνεργατών, ως πελατών και αφετέρου στην εκτίμηση του στρατηγικά σημαντικού ρόλου αυτών σε ένα διαρκώς μεταβαλλόμενο ανταγωνιστικό διοικητικό-επιστημονικό περιβάλλον.

3 **Εσωτερικές διαδικασίες:** Ως τρίτη διάσταση παραμένει κλασσικά η διάσταση των εσωτερικών διαδικασιών με την λογική διάκριση αυτών σε διοικητικές και σε διαδικασίες, οι οποίες αφορούν καθαρά το διδακτικό και ερευνητικό έργο.

4 **Ανθρώπινο δυναμικό και Οικονομικοί πόροι:** Η τέταρτη διάσταση είναι αποτέλεσμα μίας διεύρυνσης και συγχώνευσης της παραδοσιακής διάστασης ανθρώπινου δυναμικού με τη διαφοροποιημένη στη χρήση και κατανόηση της οικονομική διάσταση, στη προκειμένη περίπτωση αυτή των οικονομικών πόρων. Με αυτήν την έννοια αυτή η τέταρτη διάσταση αναφέρεται και εμπεριέχει στοιχεία εισροών και υποδομής της επιστημονικής διαδικασίας του εκπαιδευτικού ιδρύματος.

Η διοικητική κουλτούρα ενός οργανισμού αποτελεί πάντα έναν σημαντικό παράγοντα επιρροής όταν πρόκειται για την ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονων εργαλείων και τεχνικών, όπως του BSC. Η παρατήρηση-επισήμανση αυτή ισχύει ιδιαίτερα, όταν πρόκειται για οργανισμούς και κοινωνικά συστήματα αυξημένης πολυπλοκότητας, όπως το εκπαιδευτικό σύστημα και

Balanced Scorecard Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης

οι επιμέρους εκπαιδευτικές του μονάδες (ΑΕΙ/ΤΕΙ), αλλά και ειδικότερα το ΤΕΙ Αθήνας με το παγιωμένο προεδροκεντρικό μοντέλο διοικητικής κουλτούρας.

Βέβαια, μπορεί να αντιπαχτεί το επιχείρημα ότι η ποιότητα του ακαδημαϊκού έργου δεν μπορεί να εκφρασθεί επαρκώς στη βάση απλώς και μόνο αναφοράς πέντε με επτά δεικτών προεπιλεγμένη διάσταση στρατηγικής και ότι άλλες τεχνικές, όπως αυτή του Ισολογισμού Γνώσεων (Auer 2005), στο πλαίσιο της οποίας προβλέπονται μέχρι και 140 δείκτες και ως εκ τούτου λόγω των δυνατοτήτων μίας πιο ακριβούς μέτρησης μπορούν να εκληφθούν ως πιο κατάλληλα εργαλεία για την ποιοτική ανάπτυξη και το μάνατζμεντ των εκπαιδευτικών μονάδων. Μία τέτοια παρατήρηση όμως παραγνωρίζει το γεγονός ότι τα πρόσωπα που κατέχουν θέση ευθύνης μάνατζμεντ αυτών των οργανισμών δεν είναι συνήθως εξειδικευμένοι στην εφαρμογή τέτοιων εργαλείων μάνατζμεντ ούτε, βέβαια, έχουν και τον αιτούμενο χρόνο στη διάθεσή τους για μία διαρκή παρακολούθηση και λεπτομερή έλεγχο των εξελίξεων των Ιδρυμάτων.

Η τεχνική του BSC με τον ενσυνείδητο αυτοπεριορισμό σε ορισμένους μόνο στρατηγικά σημαντικούς δείκτες δεν προσφέρει μόνο μία από την σκοπιά της οικολογικής διαχείρισης του ζητήματος των πληροφοριών ενδιαφέρουσα

λύση αλλά συνιστά από ακαδημαϊκή άποψη ένα χρήσιμο εργαλείο απομείωσης της διαχειριστικής πολυπλοκότητας του οργανισμού (Scheytt 2007), στοιχείο το οποίο με αυτήν την έννοια αποτελεί και την κρυφή γοητεία αυτού του εργαλείου, και εξηγεί κατά κάποιον τρόπο γιατί έχει ένα τόσο δημοφιλές αντικείμενο ενασχόλησης σε θεωρητικό επίπεδο και ένα και ευρέως χρησιμοποιούμενο εργαλείο σε επίπεδο πολυτοίκιων πρακτικών εφαρμογών. Μία σε τακτά διαστήματα ανάλυση ορισμένων μόνο σημαντικών πληροφοριών, δηλαδή συστήματος δεικτών αυξημένης περιεκτικής αξίας, για την κατανόηση των οποίων, εισέτι, δεν απαιτείται μία τόσο εξειδικευμένη γνώση, παίζει για το στρατηγικό μάνατζμεντ ενός οργανισμού ένα πιο ισχυρό στοχοπροωθητικό ρόλο απ' ότι η δημιουργία βάσεων πλήθους δεδομένων, οι οποίοι συνεπάγονται ένα μεγάλο όγκο εργασιών επιλογής και επεξεργασίας και εμπεριέχουν τον κίνδυνο δημιουργίας ενίοτε στεσογόνων για τους οργανισμούς καταστάσεων «υπερπληροφόρησης» και λεπτομερούς «υπερσυντονισμού» ή καταλήγουν, όχι ελάχιστες φορές, στη δημιουργία απλώς «νεκροταφείου δεδομένων».

Για την εφαρμογή της τεχνικής BSC στο ΤΕΙ Αθήνας θα επανέλθουμε στο άμεσο μέλλον. ☑

Συμβούλιο Ανώτατης Τεχνολογικής Εκπαίδευσης

καθορισμός επαγγελματικών δικαιωμάτων

του τμήματος Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών και του τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης & Σχεδιασμού Αντικειμένων

Το ΣΑΤΕ στη συνεδρίαση της 25^{ης} Ιουνίου 2008 αναγνώρισε και καθόρισε τα επαγγελματικά δικαιώματα οκτώ τμημάτων των ΤΕΙ της χώρας. Μεταξύ αυτών των τμημάτων συμπεριλαμβάνονται και δύο τμήματα του ΤΕΙ-Α, μοναδικά στο χώρο της Ανώτατης Εκπ/σης.

Επαγγελματικά δικαιώματα του Τμήματος Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών

Α Οι πτυχιούχοι του Τμήματος με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις τους έχουν ως αντικείμενο την εφαρμογή των βιολογικών, βιοτεχνολογικών και φυσικών επιστημών γενικά στους ακόλουθους τομείς:

1. Παραγωγή, επεξεργασία, ποιοτικό έλεγχο και διασφάλιση ποιότητας, πιστοποίηση της ποιότητας και καταλληλότητας των αμπελοοινικών προϊόντων καθώς και των προϊόντων ζυθοποίησης, απόσταξης και άλλων ποτών, σε αντίστοιχες βιομηχανίες και βιοτεχνίες είτε ως υπεύθυνοι παραγωγής των μονάδων αυτών, είτε ως υπεύθυνοι ποιοτικού ελέγχου, είτε ως υπεύθυνοι τμημάτων τους.
2. Εκπόνηση οικονομοτεχνικής μελέτης σκοπιμότητας και επίβλεψη για ίδρυση ή επέκταση βιομηχανιών και βιοτεχνιών οίνου, ζύθου και ποτών σύμφωνα με την ισχύουσα κάθε φορά νομοθεσία, αυτοδύναμα ή σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες, καθώς και οργάνωση αμπελοοινικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων ζυθοποιίας και ποτοποιίας γενικά.
3. Ίδρυση και λειτουργία οινολογικών εργαστηρίων χημικής και μικροβιολογικής ανάλυσης, γευστηρίων οίνων, λοιπών αλκοολούχων και μη ποτών, καθώς και εργαστηρίων ελέγχου οινολογικών αποβλήτων και υδάτων.
4. Συσκευασία, αποθήκευση, συντήρηση, εμπορία και διακίνηση οίνων, ζύθου, ποτών γενικά και νερού.
5. Εμπορία και διακίνηση εξοπλισμού βιομηχανιών και βιοτεχνιών οίνου και ποτών καθώς και πρόσθετων

υλών και υλικών που χρησιμοποιούν αυτές σε όλο το φάσμα της παραγωγικής διαδικασίας.

6. Αξιοποίηση των υποπροϊόντων και επεξεργασίας των αποβλήτων των βιομηχανιών οίνου, ποτών γενικά, οξοποιίας καθώς και συναφών βιομηχανιών.
7. Συμμετοχή και συνεργασία στη μελέτη, εγκατάσταση και διαχείριση καλλιέργειας αμπελώνων.
8. Τεχνική υποστήριξη θεμάτων που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές και νομικές υποχρεώσεις των επιχειρήσεων οίνων και ποτών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.
9. Καθήκοντα εμπειρογνώμονα σε αγορανομικά ή άλλα δικαστήρια και σε υπηρεσίες ελέγχου για την πιστοποίηση της ποιότητας και καταλληλότητας των οίνων και ποτών γενικά.

Β Οι πτυχιούχοι του τμήματος μπορούν να είναι υπεύθυνοι για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης σε κάθε τομέα της οινολογίας και τεχνολογίας ποτών όπως αυτά απορρέουν από το επάγγελμα του Οινολόγου σύμφωνα με το Νόμο 1697/1987.

Οι πτυχιούχοι του Τμήματος μπορούν να εξελίσσονται σε όλο το φάσμα της διοικητικής και τεχνικής ιεραρχίας σε βιομηχανίες και βιοτεχνίες οίνων και ποτών καθώς και σε σχετικές υπηρεσίες. Επίσης μπορούν να καλύπτουν τις θέσεις υπεύθυνων στελεχών που προβλέπονται από τη νομοθεσία που ισχύει κάθε φορά για τη λειτουργία των επιχειρήσεων των σχετικών με

την επεξεργασία, παραγωγή και εκμετάλλευση οίνων, ποτών και σχετικών παραγώγων.

Δ Οι πτυχιούχοι του Τμήματος ασκούν κάθε άλλη δραστηριότητα που εμφανίζεται με την εξέλιξη της οινολογίας και τεχνολογίας ποτών και αποδεδειγμένα καλύπτεται από το γνωστικό αντικείμενο της ειδικότητας του Οινολόγου σύμφωνα και με το Ν. 1697/1987.

Ε Οι πτυχιούχοι του Τμήματος μπορούν να απασχολούνται σε όλες τις βαθμίδες της Εκπαίδευσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

ΣΤ Οι πτυχιούχοι του Τμήματος μπορούν να διορίζονται στο δημόσιο και να εξελίσσονται στις βαθμίδες ιεραρχίας σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Ζ Οι πτυχιούχοι του Τμήματος, με την απόκτηση του πτυχίου τους ασκούν το επάγγελμα στο πλαίσιο των παραπάνω επαγγελματικών δικαιωμάτων και του Ν.1697/1987.

Επαγγελματικά δικαιώματα του Τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων

1 Οι πτυχιούχοι του Τμήματος Διακοσμητικής και οι πτυχιούχοι του Τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης & Σχεδιασμού Αντικειμένων (όπως μετονομάστηκε το Τμήμα Διακοσμητικής), της ΣΓΤΚΣ των ΤΕΙ, με βάση τις εξειδικευμένες επιστημονικές, καλλιτεχνικές και τεχνολογικές γνώσεις τους, απασχολούνται είτε αυτοδύναμα είτε σε συνεργασία με άλλους επιστήμονες με τη μελέτη, έρευνα και εφαρμογή της Αρχιτεκτονικής Εσωτερικών Χώρων, της Αρχιτεκτονικής Εξωτερικών Χώρων μικρής κλίμακας καθώς και τον σχεδιασμό (design) επίπλου, βιομηχανικών και διακοσμητικών αντικειμένων είτε μεμονωμένων είτε παραγόμενων βιομηχανικά. Η ενασχόληση τους αυτή γίνεται στα πλαίσια της ειδικότητάς τους και με στόχο την εξασφάλιση της ποιότητας

ζωής, της υγείας, της ασφάλειας και της άνεσης του χρήστη, σύμφωνα πάντα με τους ισχύοντες κανονισμούς.

2 Ειδικότερα, οι πτυχιούχοι του πιο πάνω Τμήματος έχουν δικαίωμα απασχόλησης είτε ως στελέχη μονάδων του Ιδιωτικού και του Δημόσιου Τομέα είτε ως αυτοαπασχολούμενοι παρέχοντας υπηρεσίες στον Ιδιωτικό και στον Δημόσιο Τομέα, στα ακόλουθα αντικείμενα και δραστηριότητες:

- α. στον Τομέα Αρχιτεκτονικής Εσωτερικών Χώρων
- β. στον Τομέα της Αρχιτεκτονικής Εξωτερικών Χώρων μικρής κλίμακας:
- γ. στον Τομέα Σχεδιασμού Αντικειμένων (design)

3 Οι πτυχιούχοι του Τμήματος ασκούν κάθε άλλη δραστηριότητα σε επαγγελματικά αντικείμενα που εμφανίζονται με την εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας στην Αρχιτεκτονική Εσωτερικών Χώρων, στην Αρχιτεκτονική Εξωτερικών Χώρων μικρής κλίμακας, στην Διακόσμηση και στο Σχεδιασμό (design) επίπλων, βιομηχανικών και διακοσμητικών αντικειμένων, υπό την προϋπόθεση ότι καλύπτονται από το γνωστικό αντικείμενό τους.

4 Οι πτυχιούχοι του Τμήματος, μπορούν να εξελίσσονται σε όλο το φάσμα της διοικητικής και τεχνικής ιεραρχίας, σε φορείς σχετικούς με το αντικείμενο απασχόλησής τους, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Μπορούν επίσης να απασχολούνται στην εκπαίδευση σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και ως μέλη ερευνητικών μονάδων σε θέματα της ειδικότητάς τους.

5 Τα παραπάνω καλύπτονται από το γνωστικό αντικείμενο των σπουδών και των μαθημάτων του αντιστοίχου προγράμματος.

Το ΣΑΤΕ στη συνεδρίαση της 23^{ης} Ιουλίου 2008 συζήτησε: α) την ίδρυση Σχολής στο ΤΕΙ Σερρών, β) τη δημιουργία νέων Τμημάτων στο ΤΕΙ Καβάλας και τον καθορισμό του περιεχομένου σπουδών τους και γ) τον καθορισμό του περιεχομένου σπουδών του Τμήματος Οικολογίας και Περιβάλλοντος του ΤΕΙ Ιονίων Νήσων.

**Κατά πλειοψηφία προτάθηκε η ίδρυση:
στο ΤΕΙ Σερρών**

Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών
Σπουδών με τα Τμήματα

- Γραφιστικής
- Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων.

στο ΤΕΙ Καβάλας (παράρτημα Δράμας)

των Τμημάτων

- Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών
- Βιοτεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής, με απώτερο στόχο την ίδρυση Σχολής Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής.

Ο αντιπρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας κ. **Μιχ. Μπρατάκος** που εκπροσωπούσε το ίδρυμα **διαφώνησε** με την ίδρυση των Σχολών και των Τμημάτων αυτών, υποστηρίζοντας ότι η ίδρυση γίνεται βεβιασμένα υπό την πίεση τοπικών και πολιτικών παραγόντων, χωρίς να υπάρχουν τεκμηριωμένες μελέτες σκοπιμότητας και βιωσιμότητας των τμημάτων. Αναφέρθηκε επίσης στο γεγονός ότι η Διοίκηση του ΤΕΙ Σερρών πριν ένα ακριβώς χρόνο ζητούσε από το ΣΑΤΕ επιμόνως τη δημιουργία άλλων τμημάτων, ενώ η Διοίκηση του ΤΕΙ Καβάλας, όταν εκλήθη, δεν ζήτησε κανένα νέο Τμήμα από την Επιτροπή Χωροταξικού Σχεδιασμού.

Επιμέλεια: **Μ. Μπρατάκος**

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ (ΟΣΕΠ - ΤΕΙ)

Το ΚΔΣ της ΟΣΕΠ-ΤΕΙ συνεδρίασε στις 19-9-2008 και πήρε τις παρακάτω αποφάσεις:

1. Πρέπει να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα με τα Τμήματα των ΤΕΙ που δεν έχουν εισακτέους και κινδυνεύουν να κλείσουν. Για την εισαγωγή των φοιτητών στα ΑΕΙ προτείνει τα παρακάτω:

- Να γίνει αποσύνδεση του Λυκείου από την εισαγωγή των μαθητών στα ΑΕΙ.
- Να καταργηθεί η σημερινή διαδικασία των εισαγωγικών εξετάσεων και να δημιουργηθεί προπαρασκευαστικό έτος στα ΑΕΙ.
- Να συγκροτηθεί μια Επιτροπή Κεντρικού Χωροταξικού Σχεδιασμού, στην οποία θα συμμετέχουν πανεπιστήμια και ΤΕΙ για να αποφεύγεται η δημιουργία ομοειδών Τμημάτων.
- Στις αρχές του επόμενου χρόνου να γίνει ημερίδα με θέμα "Προτάσεις για την εισαγωγή φοιτητών στα ΑΕΙ", στην οποία θα κληθούν όλοι οι φορείς της εκπαιδευτικής κοινότητας να καταθέσουν τις προτάσεις τους.

2. Εξομοίωση των αποδοχών του ΕΠ των ΤΕΙ με το ΔΕΠ των πανεπιστημίων και αύξηση των αποδοχών στα ΑΕΙ.

Το ΚΔΣ επισημαίνει, ότι οι μισθοί του ΕΠ των ΤΕΙ έχουν να αυξηθούν από το 1997. Εάν δεν έχουμε θετική απάντηση στο αίτημά μας το ΚΔΣ θα ξανασυνεδριάσει σε ένα μήνα για να εξαγγείλει κινητοποιήσεις.

3. Να ολοκληρωθεί η έκδοση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των πτυχιούχων ΤΕΙ στις ειδικότητες που εκκρεμούν. Στη συνάντηση που είχαμε με τον Υπουργό Παιδείας στις 25/2/08, ο Υπουργός είχε δεσμευτεί ότι μέχρι τον Ιούνιο του 2008, θα είχε ολοκληρωθεί η έκδοση των επαγγελματικών δικαιωμάτων στις ειδικότητες που εκκρεμούν. Δυστυχώς όμως μέχρι σήμερα δεν υλοποίησε την υπόσχεσή του... ενώ παράλληλα ψηφίστηκε στη Βουλή το νομοσχέδιο για τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών.

4. Να σταματήσουν οι παραπλανητικές διαφημίσεις από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για τα Κολέγια και τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών.

Ο Πρόεδρος, **Γιάννης Τσάκνης**

Ο Γεν. Γραμματέας, **Γιώργος Ανδρεάδης**